

PRESUDA SUDA

17. svibnja 1972.(*)

U predmetu 93-71,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je Sudu uputio Pretore di Lonato (Italija), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Orsoline Leonesio, poljoprivrednice iz Monice (pokrajina Brescia, Italija),

i

Ministarstva poljoprivrede i šumarstva Talijanske Republike,

o tumačenju

– članaka od 1. do 4. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1975/69 od 6. listopada 1969. o uvođenju sustava premija osobito za klanje krava (SL br. L 252, str. 1.),

– članaka od 3. do 11. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2195/69 od 4. studenoga 1969. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu tog sustava (SL br. L 278, str. 6.),

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, J. Mertens de Wilmars i H. Kutscher (izvjestitelj), predsjednici vijeća, A. M. Donner, A. Trabucchi, R. Monaco i P. Pescatore, suci,

nezavisni odvjetnik: K. Roemer,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

1. 1. Rješenjem od 3. studenoga 1971., koje je tajništvo Suda zaprimilo 17. studenoga 1971., Pretore di Lonato uputio je Sudu dva pitanja o tumačenju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1975/69 od 6. listopada 1969. i Uredbe Komisije (EEZ) br. 2195/69 od

4. studenoga 1969. koje se u načelu odnose na dodjelu premija poljoprivrednicima za klanje muznih krava.

- 2 Prvim se pitanjem od Suda traži da odluči „jesu li odredbe Uredbe br. 1975/69 i Uredbe br. 2195/69 izravno primjenjive u talijanskom pravnom poretku i, ako je odgovor na to pitanje potvrđan, ostvaruju li na temelju njih pojedinci pojedinačna prava koja su nacionalni sudovi dužni štititi.”

Drugim se pitanjem u biti pita dodjeljuje li se, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 5. stavaka 1. i 2. te članaka 6. i 9. Uredbe br. 2195/69, tim uredbama, u mjeri u kojoj se odnose na premiju za klanje, predmetnom poljoprivredniku pravo, u odnosu na državu članicu kojoj pripada, na plaćanje te premije, pri čemu nacionalni sud mora izravno zaštititi to pravo, a država za njega ne može propisati dodatne uvjete, osobito u pogledu roka plaćanja utvrđenom u članku 10. Uredbe br. 2195/69.

- 3 Ta su pitanja postavljena s obzirom na činjenicu da je tužiteljica u glavnom postupku smatrala da je ispunila sve uvjete koji su u prethodno navedenim uredbama utvrđeni za dodjelu premije za klanje muznih krava te je pred Pretore di Lonato podnijela zahtjev za izdavanje sudskog naloga talijanskom Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva da plati premiju.

Osim toga, iz spisa proizlazi da su nacionalna tijela dodijelila premiju na temelju „privremenog odobrenja”, ali su obustavila plaćanje uz obrazloženje da ono ovisi o prethodnom donošenju, od strane talijanskog parlamenta, zakonodavnih odredaba o dodjeli potrebnih sredstava.

- 4 Budući da su ta dva pitanja usko povezana, na njih valja zajedno odgovoriti.
5 2. U skladu s člankom 189. drugim stavkom Ugovora, uredba „ima opću primjenu” i „izravno se primjenjuje u svim državama članicama”.

Stoga, s obzirom na svoju prirodu i funkciju u sustavu izvora prava Zajednice, uredba ima izravan učinak i njome se, kao takvom, pojedincima mogu dodijeliti prava koja su nacionalni sudovi dužni štititi.

- 6 Kad je riječ o pravima na potraživanja protiv države, ona nastaju kad su ispunjeni uvjeti utvrđeni u uredbi, a njihovo ostvarivanje na nacionalnoj razini nije moguće uvjetovati provedbenim uredbama osim onih koje eventualno zahtijeva sama ta uredba.

Stoga na postavljena pitanja valja odgovoriti uzimajući u obzir ta razmatranja.

- 7 3. Kad je riječ o uvjetima koje poljoprivrednici moraju ispuniti kako bi mogli zatražiti plaćanje premije, tijelu koje je obvezno platiti premiju i roku u kojem premija mora biti plaćena, valja uputiti na članke od 1. do 4. i članak 12. Uredbe br. 1975/69 te članke 3., 7., 9. i 10. Uredbe br. 2195/69.

- 8 U skladu s člankom 1. Uredbe br. 1975/69 „[p]oljoprivrednici koji imaju najmanje dvije muzne krave mogu na zahtjev primiti premiju za klanje pod uvjetima navedenima u nastavku” [neslužbeni prijevod], koja u skladu s člankom 3. stavkom 1. te uredbe iznosi 200 obračunskih jedinica za svaku zaklanu muznu kravu.
- 9 U skladu s člankom 2. te uredbe „dodjela premije podliježe, između ostalog, pisanoj obvezi primatelja: (a) da se potpuno odriče proizvodnje mlijeka i (b) da će sve muzne krave na njegovu poljoprivrednom gospodarstvu biti zaklane u utvrđenom roku, a najkasnije do 30. travnja 1970.” [neslužbeni prijevod]
- 10 U skladu s člankom 4. stavkom 1. te uredbe „[p]oljoprivrednicima koji imaju dvije muzne krave do pet muznih krava premija se isplaćuje kad podnositelj zahtjeva dostavi dokaz o ispunjenju svoje obveze iz članka 2. točke (b).” [neslužbeni prijevod]
- 11 U članku 12. te uredbe navedeno je da „Komponenta za smjernice Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi nadoknađuje državama članicama 50 % tih premija” [neslužbeni prijevod], što podrazumijeva da države članice trebaju platiti te premije poljoprivrednicima.
- 12 U skladu s člankom 3. Uredbe br. 2195/69, „[z]ahtjev za dodjelu premije podnosi se nadležnom tijelu koje imenuje svaka država članica u razdoblju od 1. do 20. prosinca 1969.” [neslužbeni prijevod] te treba sadržavati određene informacije i izjave.
- 13 Člankom 7. te uredbe predviđeno je da „[r]azdoblje klanja iz članka 2. točke (b) Uredbe (EEZ) br. 1975/69 traje od 9. veljače do 30. travnja 1970.” [neslužbeni prijevod]
- 14 U članku 9. te uredbe utvrđen je način na koji poljoprivrednici moraju dostaviti dokaz iz članka 4. stavka 1. Uredbe br. 1975/69.
- 15 U skladu s člankom 10. Uredbe br. 2195/69 „[p]laćanje premije iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EEZ) br. 1975/69 provodi se u roku od dva mjeseca od utvrđivanja dokaza o klanju u skladu s člankom 9. ove Uredbe.” [neslužbeni prijevod]
- 16 Iz članka 5. stavka 1. Uredbe br. 2195/69 proizlazi da je dodjela premije podlijegala i Komisijinom utvrđenju „da se može nastaviti postupati po zahtjevu” [neslužbeni prijevod], pri čemu se to utvrđenje primjenjivalo na sve zahtjeve podnesene na temelju članka 3. te uredbe, u skladu s člankom 1. točkom (a) Uredbe br. 140/70.
- 17 Nadalje, u skladu s člankom 10. Uredbe br. 1975/69 Komisija je ovlaštena odobriti državama članicama „propisivanje dodatnih uvjeta” [neslužbeni prijevod] za dodjelu predmetne premije te su u članku 19. Uredbe br. 2195/69 utvrđeni ti uvjeti, kojima se od država članica zahtijeva da u odgovarajućim slučajevima obavijeste Komisiju o odredbama koje su donijele na temelju tog članka.

Međutim, nije sporno da Italija nije iskoristila tu mogućnost.

Nadalje, utvrđeno je i da je Talijanska Republika donijela tehničke mjere predviđene člankom 4., člankom 5. stavkom 2. te člancima 6., 8. i 11. Uredbe br. 2195/69.

18 4. Iz svih tih odredaba proizlazi da je uredbama br. 1975/69 i 2195/69, nakon što su ispunjeni svi uvjeti koji su u njima utvrđeni, poljoprivrednicima dodijeljeno pravo da im država članica kojoj pripadaju plati premiju za klanje, koje su nacionalni sudovi dužni štititi i koje se u svakom slučaju moglo ostvariti po isteku roka od dva mjeseca nakon utvrđivanja dokaza o klanju, kako je predviđeno u članku 10. Uredbe br. 2195/69.

19 Od tog je trenutka navedenim uredbama poljoprivredniku dodijeljeno pravo da zahtijeva plaćanje premije, a da se kako bi uskratila to plaćanje, predmetna država članica ne može pozvati na argumente koji se temelje na zakonodavnim odredbama ili upravnoj praksi.

Na tu činjenicu upućuje se u sedmoj uvodnoj izjavi Uredbe br. 2195/69, u kojoj je istaknuto da bi „trebalo osigurati da se premije u svim državama članicama plaćaju u istom roku.” [neslužbeni prijevod]

20 Međutim, talijanska vlada ističe da predmetnim uredbama ne nastaje pravo na isplatu premije sve dok nacionalni zakonodavac ne izglosa sredstva potrebna u tu svrhu.

21 U skladu s člankom 5. prvim stavkom Ugovora „[d]ržave članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere, opće ili posebne, kako bi osigurale ispunjenje obveza koje proizlaze iz ovog Ugovora ili iz radnji koje su poduzele institucije Zajednice.” [neslužbeni prijevod]

Ako bi se prihvatio prigovor talijanske vlade, poljoprivrednike u toj državi stavilo bi se u nepovoljniji položaj u odnosu na njihove kolege u drugim državama članicama, protivno temeljnog pravilu kojim se zahtijeva jedinstvena primjena uredaba u cijeloj Zajednici.

Osim toga, u uredbama br. 1975/69 i 2195/69 taksativno su utvrđeni uvjeti o kojima ovisi nastanak predmetnih pojedinačnih prava, a oni ne uključuju proračunske razloge.

22 Kako bi se s jednakom snagom primjenjivale na državljane svih država članica, uredbe Zajednice postaju dio pravnog sustava koji je primjenjiv na državnom području i kojim se omogućuje izravan učinak propisan člankom 189. na način da domaćim odredbama ili praksom nije onemogućeno da se pojedinci pozovu na uredbe Zajednice.

23 Stoga se proračunskim odredbama države članice ne može spriječiti izravna primjenjivost odredbe Zajednice i, posljedično, ostvarivanje pojedinačnih prava koja se tom odredbom dodjeljuju pojedincima.

24 Troškovi vlade Talijanske Republike i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,
uzimajući u obzir postupovne akte,
saslušavši izvješće suca izvjestitelja,
saslušavši usmena očitovanja O. Leonesio, Vlade Talijanske Republike i Komisije Europskih zajednica,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika,
uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomске zajednice, a posebno njegove članke 5., 177. i 189.,
uzimajući u obzir Uredbu Vijeća br. 1975/69 od 6. listopada 1969. (SL L br. 252, str. 1.),
uzimajući u obzir Uredbu Komisije br. 2195/69 od 4. studenoga 1969. (SL L br. 278, str. 6.),
uzimajući u obzir Protokol o Statutu Suda Europske ekonomске zajednice, a posebno njegov članak 20.,
uzimajući u obzir Poslovnik Suda Europskih zajednica,

SUD,

odlučujući o pitanjima koja mu je rješenjem od 3. studenoga 1971. uputio Pretore di Lonato, odlučuje:

- 1. Uredba Zajednice ima izravan učinak i njome se, kao takvom, pojedincima mogu dodijeliti prava koja su nacionalni sudovi dužni štititi.**
Prava na potraživanje protiv države koja su dodijeljena takvom uredbom nastaju kad su ispunjeni uvjeti utvrđeni u uredbi, a njihovo ostvarivanje na nacionalnoj razini nije moguće uvjetovati provedbenim odredbama osim onih koje eventualno zahtijeva sama ta uredba.
- 2. Uredbama br. 1975/69 i 2195/69, nakon što su ispunjeni svi uvjeti koji su u njima utvrđeni, poljoprivrednicima je dodijeljeno pravo da im država članica kojoj pripadaju plati premiju za klanje, koje su nacionalni sudovi dužni štititi i koje se u svakom slučaju moglo ostvariti po isteku roka od dva mjeseca nakon utvrđivanja dokaza o klanju, kako je predviđeno u članku 10. Uredbe br. 2195/69.**

Od tog je trenutka navedenim uredbama poljoprivredniku dodijeljeno pravo da zahtjeva plaćanje premije, a da se kako bi uskratila to plaćanje, predmetna država članica ne može pozvati na argumente koji se temelje na zakonodavnim odredbama ili upravnoj praksi .

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 17. svibnja 1972.

[Potpisi]

* Jezik postupka: talijanski